

1.søndag etter Treenighet – 2018 – Asbjørn Hjorthaug (ELBK)

Tekster: Salme 19, 5. Mos 6: 4-15, 1. Joh. 4:16-21, Luk 16:19-31

Livet vi nå lever skal engang ta slutt. Etter døden følger evig liv eller evig død. Dagens tekst levner ingen tvil. Døden har bare to utganger: en evig fortapelse eller en evig salighet. Noen mellomtilstand som et dødsrike, er det ikke plass til. På slutten av Den Atanasianske trosbekjennelse heter det: *«Og ved hans komme må alle mennesker oppstå med sine legemer. Og de skal avlegge regnskap for sine gjerninger. Og de som har gjort godt, skal gå inn til det evige livet: men de som har gjort ondt, til den evige ild. Dette er den felles kristne tro. Den som ikke oppriktig og fast deler denne tro, kan ikke bli salig.»* Et aktuelt spørsmål blir da: Hvem er det så som går til det evige livet eller til den evige fortapelse? Hva skjer med meg? Innledningsvis heter det i Den Atanasianske trosbekjennelsen: *«Enhver som vil bli salig, må fremfor alt ha den felles kristne tro. Enhver som ikke bevarer den hel og ren, vil uten tvil gå evig fortapt.»* Klar tale.

Med dagens tekst om Lasarus og den rike mannen, forteller Jesus oss at etter døden og dommen er du enten på vei til himmelen eller til helvetet. Skal du gå fri fra dommen, må du ha den felles kristne tro og bekjennelse. Bevarer du ikke troen og bekjennelsen går du fortapt. 2. pinsedag hadde teksten fra Joh. 3,16: *«For så har Gud elsket verden at han gav sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv.»* Tro på Sønnen gir evig liv. Tror du ikke og forneker ham, fører det til evig fortapelsen. Nå er det mange som ikke setter likhetstegn mellom troen på Jesus og vår kristne tro, lære og bekjennelse. De mener en kan godt ha en felles tro på Jesus, men trenger ikke være enige i alt det andre. Men tro, lære og bekjennelse er samme sak. Jesus sa til disiplene i misjonsbefalingen: *“å lære dem å holde alt jeg har befalt dere”*. Det å tro på Jesus er å holde fast ved bekjennelsen.

Den rike mannen levde et liv i overflod. Selv om alt så ut til og lykkes gikk han likevel evig fortapt. Lasarus var fattig. Det så ut som Gud hadde glemt han, men han gikk inn til den evige glede. Vi kan ikke se på rikdom eller fattigdom om vi er et Guds barn eller ikke. En kan ikke bare måle Guds godhet og nåde i ytre velstand og penger. Den Herren elsker den tukter han, står det i skriften. Om en kristen synes det er smått i denne verden og sliter med økonomi, sykdom, plager, savn m.m. skal vi ut fra denne fortellingen lære at dette ikke er et tegn på at Gud har forlatt oss eller ikke er glad i oss. Vi skal alltid ha for øye at Gud vil oss det beste. Han elsker oss og når han finner det nødvendig tukter han oss. Lina Sandel synger: *“Hva han tar og hva han girer samme Fader han forbliver, for hans mål er dette ene - barnets sanne vel alene.”* Mitt i sin fortvilte situasjon roper Job ut sin bekjennelse: *“Jeg vet at min gjenløser lever”*. Gud vil ha oss hjem til himmelen i Abrahams fang. Det er overordnet alt annet. Selv ofret han sitt eget liv for at vi skulle komme til himmelen. Paulus klager over en torn i kjødet, en satans engel som slår han (2. Kor 12,7-10). Paulus begrunner hvorfor han må lide: *«For at jeg ikke skal bli hovmodig på grunn av høye åpenbaringer»* Lærdommen han trekker av det er: *«Og derfor er jeg for Kristi skyld ved godt mot når jeg er svak, blir mishandlet, er i nød, forfølgelser og vanskeligheter. For når jeg er svak, da er jeg sterk.»* Gud hadde lært Paulus ei lekse vi også trenger å lære: *«Min nåde er nok for deg, for kraften fullendes i svakhet. Derfor vil jeg helst rose meg av min svakhet, for at Kristi kraft kan ta bolig i meg.»* 2 Kor 12,9 Luther: *«Det er en stor villfarelse når du vil måle Guds godhet og nåde etter det som hender deg her på jorden. Det er vel sant at penger, gods, et sunt legeme osv.. er Guds gave og velsignelse, men det er en velsignelse som ikke blir evig... For en må tilslutt la penger, gods og andre ting bli tilbake etter seg.»*

Vi må ha klart for oss at den rette og beste velsignelse er ikke timelig velstand og velvære, men den evige velsignelsen. *«Min nåde er nok for deg, for kraften fullendes i svakhet. Derfor vil jeg helst rose meg av min svakhet, for at Kristi kraft kan ta bolig i meg.»* 2 Kor 12,9. Den evige velsignelse har vi del i her nede. Gud har sendt oss Jesus som sonet vår straff og betalte vår gjeld. Gud tilgir oss ved Jesus Kristus alle våre synder og gjør oss evig salige. Djevelen er konstant ute etter oss for å frarøve oss trøsten og vissheten vi har i evangeliet. Gud gjør store anstrengelser for å bevare oss og sikre oss en evighet sammen med seg. Har en dette perspektivet på livet så kommer en igjennom livets motgang, sorg og plager. Du vet at Gud er en nådig Gud som gjør alt for å berge deg.

Lasarus lå altså utenfor porten til den rike mannen. Fattig og full av verkende sår. De eneste som brydde seg om han var hundene som slikket sårene hans. Det står at han ønsket bare å få mette seg med det som falt fra den rikes bord. Den fattige Lasarus har sikkert felt mange tårer og ønsket seg et bedre liv, hus, klær, venner, mat, men han døde som et Guds barn. Det som holdt Lasarus oppe, var troen på en nådig Gud. Han ser at Gud i Himmelen ser til han, hundene kom jo og hjalp han. Jesus Kristus har kjøpt meg fri, tilgitt meg alle mine synder og snart vil han fri meg fra denne forbannelsen, og jeg får en evig glede. Navnet Lasarus betyr: Gud er min hjelper. Lasarus eide troen på syndenes forlatelse. Hans navn var skrevet ned i Livets bok. Den rike mannen var navnløs. På tross av sin store rikdom var han ukjent for Gud. Lasarus hadde på tross av sin fattigdom fred med Gud. Lasarus er også et bilde på hvordan du og jeg er av naturen. Hadde verden rundt oss sett hvordan vi virkelig var med alle våre synder da hadde ikke engang hundene våget seg bort til oss. Men Gud ser oss og kjenner oss. Det er ingenting ved våre gjerninger og ytre liv som tilsier at Gud skulle være god mot oss. Vi får alt av nåde. Gud er også vår hjelper i all nød.

Hva så med den rike mannen? Hva galt hadde han gjort? Teksten sier ikke noe om det. Tvert imot står det om han at han var glad og fornøyd hver eneste dag. Ikke alle som lever bra kan få denne attesten. Ingen åpenbare synder avsløres i teksten. Han får heller ingen kritikk fordi han er glad og fornøyd og er fint kledd. Rikdommen er ikke ond i seg selv, men den kan representere en fare for oss. Veien til å dyrke mammon framfor Gud kan være kort. Men det er flere eksempler på rike personer i Skriften som var gudfryktige: kong Salomo, David var en mann etter Guds hjerte, Abraham var far til alle troende og Josef fra Arimatea gravla Jesus i sin egen familiegrav. Men det første budet lærer oss at *«Du skal ikke ha andre Guder enn meg»*. Den rike mannen hadde pengene som sin Gud. Vi ser det av fruktene av hans liv. Lasarus fikk ingen hjelp. Han hadde ingen kjærighet til Gud og dermed heller ikke til Lasarus. Epistelteksten i dag hjelper oss: *«Vi elsker fordi han elsket oss først. Om noen sier at han elsker Gud, men likevel hater sin bror, da er han en løgner.. Den som elsker Gud, må også elske sin bror.»* Lasarus var et Guds barn og den rike mannen brydde seg ikke om han. Resultatet ble en evig fortapelse. Dommen er klar: Han fikk det gode i sin levetid. Dette er en klar advarsel til oss alle. Videre er det slik at den rike mannen ikke viser noen anger over sine synder, selv om han har bekymringer for sine brødre. Han vil at Lasarus skal gå og advare dem. Men nei, sier Abraham, de får ikke noe annet enn Moses og profetene. De har Guds Ord. Skal du bli salig må du høre Guds ord. Det er kraftig nok til å frelse og bevare oss. Moses og profetene, Guds ord som er lov og evangelium. Loven viser oss hvem vi er av naturen. Vi er syndere, skyldig til dom og evig fortapelse. Evangeliet som profetene forkynner om er Jesus Kristus som kom for å frelse oss alle fra den evige død og som gjennom sitt liv, sin død på korset og sin oppstandelse har gitt oss det evige livet. I troen på Kristus eier vi alt det Kristus har gjort for oss.

Bakgrunnen for denne fortellingen finner vi i Luk 16:14. Fariseerne som var pengekjære, hørte denne lignelsen, og de hånte Jesus. Dette gjorde de fordi Jesus påpekte at de ikke både kunne tjene Gud og mammon. Jesus reagerer med å si at dere vil ha folk til å tro at alt står rett til med dere, men Gud kjenner hjertene deres. Fariseerne hadde Moses og profetene og roste seg av dem. Men i følge Jesus tok de ikke loven på alvor. De er fine og fromme utenpå, men i sitt hjerte er det hor, mord, pengegriskhet. De slo av på lovens krav og Jesus svarer med å si: *«Før skal himmel og jord forgå, før en eneste tømmer i loven faller bort.»* (Luk 16,17) Den rike mannen er et bilde på fariseerne. Jesus viser dem konsekvensene av at Guds Ord ikke tas på alvor. Konsekvensene er en evig fortapelse.

Det vi hører i dag er også rettet til oss. Vårt gamle menneske er som fariseerne, vi er egoistiske og vil ordne opp selv. Men for Gud er vi som den hjelpeløse Lasarus som er fullstendig avhengig av nåden i Jesus Kristus. Troen viser seg i frukter som kjærighet til nesten. Den som elsker Gud elsker sin bror. Det å sitte i Abrahams fang er å la seg trøste og betjene av ord og sakrament. Her får vi all velsignelse fra Gud selv. Her får vi håp og trøst og vissheten om en evig salighet hjemme hos Herren. Måtte vi alle bli bevart slik at vi møtes der.

Amen.